

EDINOST

Posamezne številke po 8 vin., zastarele 10 vin. Oglasi se računajo na milimetrov širokosti ene kolone. Cene: oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 30 vin. osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov po 30 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta K 2.—. Mak oglasi po 6 vin. beseda, najmanj po 60 vin. Oglase sprejema inšeratsni oddelk „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plača in toži se v Trstu. Uprava inšeratsni oddelk se nahajata v ul. sv. Frančiška As. št. 20. Poštnehranični račun št. 341.652.

Jugoslovanskemu in češkemu narodu!

V času, ko je vsled absolutistične odtučitve Seidlerjeve vlade poslanska zbornica proti volji njene večine odgodena in ko se pripravljajo dalekosežne ustavne izmenjave preko glav in proti volji učelega naroda, sta se zbrala Jugoslovanski klub in Češki Svaz na skupno sejo, da v imenu obeh narodov solidarno podata to-le izjavo:

Poslanci naroda S. H. S. in Cehov z največjim ogorčenjem ugovarjajo proti vsem poskusom vlade, da brez sodelovanja naših narodov in proti njih z naredbami izpremeni davno preživel in od narodov nepriznana ustavo; posebno ugovarjajo, dvese sedaj osmajejo od nemških šovinistov izsiljena okrožna glavarstva na Češkem.

Obehem pa protistrajajo proti napovedi državno-pravnega odcenjenja slovenskih dežel od celokupnega naroda S. H. S. Namen te odcenitve je germanizacija in nemška invazija na Jadransko morje.

Poslanci izražajo svoje ogorčenje nad tem, da se vlada upa to ukretni v najusodepolnejšem trenutku svetovne vojne in da nam na naše zahteve po samoodločbi, po politični samostojnosti, ki so obehom zahteva vsega civiliziranega in demokracijskega sveta, odgovorja z absolutistično samovoljnostjo, ki ne prinese ne miru, ne možnosti prijateljskega sodelovanja narodov, kakor si ga vsi želimo, temveč bo začetek bojev, kakršnih tu še ni bilo in ki morejo biti dalje segajoči, nego slutili njih povzročitelji sami.

Zato težko obžalujemo, da se ob času, ko ni kraha in ko ne vemo, kaj bo jutri, temu brezprimernemu socialnemu in gospodarskemu tuljenju dodala še nova politična, narodnostna in državno-pravna krivica in se s tem dviga splošna napetost do visine, da danes posledice niti predlagati ni mogoče.

Obehem dvigamo svoj glas proti temu, da vlada sedaj, ko načela demokracije državljske enotnosti in ljudske samourpave povsod zmajujejo, proti nam postopa s poskusi, ki ne pomenjajo v resnici ničesar drugega, kakor novo utrditve absolutizma in razmnožitve birokratičnega aparata. Na drugi strani pa se vedoma prezirajo vse zahteve naših narodov s tem, da se nam ne da popolna demokracizacija naše uprave.

Z enakim poudarkom protestiramo proti temu, da je v dobi, ko parlamentni vseli resnično demokracijski držav neprerogoma odločujejo o usodi svojih narodov, vlada odgodila avstrijski parlament brez pravega vzroka in potrebe na škodo vseh javnih in zlasti prehranjevalnih razmer in da poslanci iznova izgube parlamentarno tribuno, ki so jo pod pritiskom vojaške diktature pogrešali celia tri leta.

Odgovornost za posledice pada v prvi vrsti na vlado, katere je s tem svojim korakom iznova dokazala pred vsem svetom, da Avstrija ne more nesiti imena pravne in ustavne države in da se maloštevilna ter nikomur odgovorna oligarhija in birokracija pod pritiskom in s sodelovanjem enega dela nemško-nacionalnih poslancev upa ubiti glas parlamenta, izvoljenega na podlagi splošne voljne pravice.

Vlada se boji, da bi parlament odkrito izjavil pravo voljo v imen zastopanih narodov.

Poslanci S. H. S. in Cehov zato proglašajo: Naša naroda ne priznavata nikdar in v nobeni obliki nobenega okrožja, nobene kakršnekolikoli avstrijske upravne odrede, temveč jih odklanjata z največjim ogorčenjem; odklanjata pa tudi vsako odgovornost za nadaljni razvoj in solidarno vztrajata v boju proti absolutizmu in navdajati ter v borbi za demokracizacijo, svobodo, za pravico samoodločbe in za svojo politično samostojnost. Ne bojimo se nobenega nasilja. Na Dunaju, dne 7. maja 1918. Frančišek Stanjek. Dr. Anton Korošec.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRILJSKO.
DUNAJ, 9. (Kor.) Uradno se razglasa: Ob Plavi je bilo topovsko streljanje tudi večer živalno na obeh straneh. Na gorski fronti so bila italijanska polzevodovalna izlovalna na več točkah.

BEROLIN, 9. (Kor.) Veliki glavni stan javlja: **Zapadno bojišče.** — Med Upernom in Balfenlom se je čez dan nadaljevalo živalno topovsko delovanje. Kraljevni lastni napadi južno dikkebuškega jezera so imeli popoln uspeh. Renske in badenske čete so osvobodile v širini 2 km močno zgrajene sovražne črte na vzhodnem bregu potoka Vyver. Nalecite so očitno tu na neki francosko-angleški napad in ga razpršile. Le na obrobni cesti Reninghofst—Kummel se je za-

BEROLIN, 9. (Kor.) Cesar Viljem je poslal poveljstvo, sklenitve miru z Romunijo.

BEROLIN, 9. (Kor.) Cesar Viljem je poslal poveljstvo, sklenitve miru z Romunijo sledoči brzoljavo Hindenburgu: S ponosom in veseljem me navdaja poročilo o mirovnem sklepu z Romunijo. Naša vzhodna fronta je prosta. Hvala Bogu! Zahvaljujem se tudi Vam, gospod feldmaršal, ki ste dovedli nemški meč do zmage.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

mozel sovražni napad razviti popolnoma. Bil je odbit istotako kakor vsi protinapadi na naše novo osvojene postojanke. Ujeli smo 675 mož od 6 francoskih in 2 angleških divizij, ki so imele težke krvave izgube. Pri odbitju angleških stankov na južnem bregu reke Lys, pri Bouquoyu in južno Alberta smo ujeli nekaj mož. Pri večeršnjem brezuspešnem ponočnem napadu avstralskih čet na cesil Corbie—Bray smo ujeli 45 mož, med njimi 4 oficirje. Severno potoka Lys in na zapadnem bregu Avre povečan topovski boj. Uspešni polzevodovalni sunki na več točkah ostale fronte.

V zadnjih treh dneh je izkobil sovražnik v letalskih bojih in vsled srestelivne od tal skupno 37 letal. Nadporočnik Schleich je sestrelil večeraj 3 sovražna letala in izvojeval s tem 28. letalsko zmago.

Vzhod. — V Ukrajini smo prodrl ob severni obali Azovskega morja do izliva Dona. Zasedli smo Rostov.

Poznanja glede določitve demarkacijske črte se prično v kratkem.

Prvi generalni kvartirnojester pl. Ludendorff. BOLGARSKO.

SOFIJA, 8. (Kor.) Generalni štab javlja: Macedonska fronta: V bližini Dobrega polja je bilo obojestransko topovsko delovanje srestelivne. V ozemlju Moglene, severno Bahova, smo pregnali dve močni srbski patrulji. Po dvodnevni topovski pripravi so napadle angleške stotnje naše postojanke južno Dojrana, a so ble pregnane deloma s strelji. Deloma po bojih iz bližine, pri čemer so imele velike izgube in so ostavile v naših rokah več ujetnikov. Na vsej fronti živalno obojestransko letalsko delovanje. Vzhodno Černe je sestrelil neki nemški letalec neko sovražno letalo, ki je padlo v gorčnem stanju v naše postojanke. — Fronta v Dobruži: Danes je bila v palci Cotroceni pri Bukarešti podpisana mirovna pogodba z Romunijo.

TURSKO.

CARIGRAD, 7. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Palestinska fronta: Na zapadnem bregu Jordana živalno topovsko in patruljno delovanje. Uplenili smo eno strojnico. Sovražne polzevodovalne oddelke ki so prodrali proti Tel-el-Meseterno, so razpršile naše med Jordanom in Vadi Melahom prodirajoče sile, ki so zasedle višino pri Eš Herdu. Na obeh straneh Melah prodirajoči sovražni oddelki je bil vsled našega ognja ustavljen. Na vzhodnem bregu Jordana neznančno bojno delovanje. Vzhodno Mendesa je sovražnik očlil svoje ogle. Na ostalih frontah nobenih posebnih dogodkov.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

8. majnika. — Vsled neugodnih vremenskih razmer je bilo obojestransko topovsko in patruljno delovanje na vsej fronti omejeno.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 8. (Uradno.) Iz zapornega vodovja krog Azorskih otokov povrnilsi se podvodnik (poveljnik korvetni kapitan Eckelmann) je potopil tankaj 9 dragocennih parnikov in 7 jadrnic, skupno 38.747 ton, kakor tudi neko italijansko pomožno vojno ladjo (9500 ton), skupno torej 48.247 registriranih ton.

Novi ogrski kabinet.

BUDIMPEŠTA, 8. (Kor.) Uradni list objavlja Najvišje lastnoročno pismo, s katerim so bili imenovani člani novega kabineta dr. Wekerleja. Kabinet je sestavljen sledeče: dr. Wekerle — ministrske predsedstvo in notranje stvari; Popovic — finance; Szterenyi — trgovino; Serenyi — poljedelstvo; Sztrunay — deželno brambo; Unkelhanser — minister za Hrvasko; Zichy — minister a latere; Windischgraez — minister brez portfelja; posl. Ivan Zichy — uk in bogocastje in državni tajnik Fery — justico.

Izmenjavanje francoskih in nemških ujetnikov.

BERN, 8. (Kor.) Nemška in francoska vlada ste odobrili oba bernska dogovora z dne 26. aprila 1918 glede vojnih ujetnikov in civilnih oseb. Dogovori postanejo torej veljavni dne 15. majnika.

Cesar Viljem Hindenburgu povodom sklenitve miru z Romunijo.

BEROLIN, 9. (Kor.) Cesar Viljem je poslal poveljstvo, sklenitve miru z Romunijo sledoči brzoljavo Hindenburgu: S ponosom in veseljem me navdaja poročilo o mirovnem sklepu z Romunijo. Naša vzhodna fronta je prosta. Hvala Bogu! Zahvaljujem se tudi Vam, gospod feldmaršal, ki ste dovedli nemški meč do zmage.

Cesar Viljem pri kancelarju.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

BEROLIN, 8. (Kor.) Cesar je posetil danes državne kancelarja in se mudil pri njem eno uro. Podobil mu je pri tej priliki železni križec I. razreda.

Razpust romunske zbornice.

BUKAREŠT, 9. (Kor.) Obe romunski zbornici ste razpuščeni in sklicani novi zbornici za 17. junija. Volitve se bodo vršile 1. 3. 11. junija. Volitve volilcev tretjega razreda se prično 2. junija. Volitve se bodo vršile po volilnih listah iz 1. 1916. V pismu ministrskega predsednika kralju, v katerem se priporoča razpust zbornic, naglašja ministrski predsednik, da smatra vlada potrebno, da čimprej ratificira ravnokar sklenjeno mirovno pogodbo. Ker je parlament nesklepen, se prosi njegova razpustitev. Pismo naglašja, da razpust nikakor ne pomeni, da se vlada odpoveduje skorajšnji izvedbi agrarne in volilne reforme, ampak da smatra vlada to nasprotno za najvažnejšo točko svojega programa. — Včeraj je imenoval ministrski predsednik za večino okrajev zasedenih in nezasedenih ozemelj nove prefekte, od katerih so bili nekateri že zapriščeni. Precejšnjo pozornost vzbuja tu javni nastop predsednika trgovinske zbornice v Galacu, senatorja Fornica, proti kabinetu Bratiaru, ki zahteva obtožnico proti vsem članom tega kabineta in uvedbo reform in osrednjim vlastim prijazno politiko. Zanimivo je, da spada Fornic med najzvestejše prijatelje Bratiara.

Bolezen kralja Konstantina.

ZURIH, 8. (Kor.) Kralj Konstantin, ki je bil po lahki operaciji abscesa, ki ni v nobeni zvezi s prejšnjo boleznijo kralja, odpuščen iz klinike Saueubch, je doblah lano. Kriza je bila prestana v nedeljo. Mrzlica je izginila skoro popolnoma. Splošno stanje je zadovoljivo.

Caprašikov — bolgarski poslanik v Moskvi.

SOFIJA, 8. (Kor.) Caprašikov je bil imenovan za bolgarskega poslanika v Moskvi in odpotuje danes na svoje mesto.

Povratak Buriana na Dunaj.

DUNAJ, 8. (Kor.) Zunanji minister baron Burian je prispel popoldne s člani mirovne delegacije iz Bukarešte.

Potres v Italiji.

CHIASSO, 8. (Kor.) Iz Parme, Modene in Regia sta bila naznanjena ob 10 dopoldne dva potresna sunka od zapada do vzhoda, ki sta povzročila veliko paniko.

CHIASSO, 8. (Kor.) Veliko baročno nastanišče v Bagnari je bilo popolnoma porušeno. Stroji, kakor tudi del velike sladkorne tovarne v Mezzanu pri Ravenni in glavni del predilnice v Vigevam so zgoreli.

Razne politične vesti.

Seja Jugoslovanskega kluba. V torkovi seji J. K. je poročal načelnik dr. Korošec o splošnem političnem položaju. K debati o izjavah ministrskega predsednika vitez Seidlerja so se oglašili predvsem vsi dalmatinski poslanci, ki so ogorčeno podurjali, da skuša vlada slovensko ozemlje odrezati od ostalega jugoslovanskega ozemlja ter žrtvovati nemstvu. Dr. Vukotič je v imenu srbskih poslancev naglašal, da hočejo Srbi stati Slovencem na strani do zadnje kaplje krvi. Poslanec dr. Cingrija je konstatiral, da je vitez Seidler proglašil vsenemški program »od Belta do Adrije« za vladni program ter da je tako nemško vprašanje postavil celo nad vprašanje te države. Poslanec Prodan je kar najodločneje odklonil vsako nemško vmešavanje in jadransko vprašanje ter podurjal, da se Nemci skušajo polastiti našega ozemlja, da na ta način uresničijo svoje imperialistične težnje. Vsi govorniki, zlasti tudi dr. Tresič in Dulibič, so se ostro izrazili proti ustanovitvi nemške navtične šole v Trstu, kar je provokacija vsega Jugoslovantva. Nemci hočejo z nemško navtično šolo vzeti Jugoslovantom zadnjo možnost zaslužka na morju. O nameravani razdelitvi v okrožja na Češkem je poročal poslanec dr. Benkovič, ki je izjavjal, da bi morala vlada predvsem uvesti okrožja na južnem Stajerskem, kjer je to mnogo nujnejše, ker so Nemci v nacionalnem oziru popolnoma satirirani. Pristnost vlade v prid nemu samemu narodu pa kaže, da je cela vladna akcija je sovražnost proti Slovanom. Daljša debata se je razvila nato o perspektivah, katere je napovedal vitez Seidler na jugu monarhije. Tozadevno je bila stavljena cela vrsta predlogov, kako naj se bore Jugoslovani v ozkem združenju s Čehi proti vladni akciji. Poslanec Gostinčar je predlagal, da naj se izsili od vlade razpust parlamenta in razpis novih volitev. Poslanec Jarc je razpravljao o vprašanju, ali ne bi kazalo, da se opozicija ne udeleži nobene seje parlamenta več, oziroma da odlože poslanci opozicije mandate. Poslanec dr. Vrstovšek je pretresoval vprašanje pasivne resistance ter je na podlagi podrobnih poročil konstatiral, da so Nemci pričeli biti provokantni na jugu šele posebno potem, ko sta jih nahajalska grof Czernin in vitez Seidler. Načelnik Jugoslovanske-

ga kluba dr. Korošec je izjavjal: Čuditi se moramo, da uradniška vlada, za katero nosi odgovornost v zadnji meri vendarle izvršuje akte narodne nasilnosti, za katere bi se ne upala prevzeti odgovornosti niti parlamentarna nemško-nacionalna vlada. Nadalje je poudarjal dr. Korošec med živalnim pritrjevanjem, da si je dal Seidler svoje izjave proti Slovanem očitno dikirati od neodgovorne strani. Vitez Seidler je s tem pokazal svoj očitni diletantizem v razumevanju evropskega vprašanja, pod katero spada v prvi vrsti tudi jugoslovansko vprašanje. Zal, odločajo v Avstriji o najvažnejših zadevah vedno le ljudje, ki ne razumejo ničesar. Končno je reasumiral uspeh debate ter naglašal: Klub je enodušno naziranjja, da je treba vsiljeni nam boj sprejeti ter z vsemi sredstvi izbojevati. Mi smo skozkzoz demokracična parlamentarna skupina ter zastopamo ljudstvo, ki strašno trpi. Težko pa je bojevati obrambni boj na življenje in smrt v času, ko bi radi posvečali svoje delo kontroli državnega gospodarstva in državne uprave, boju proti škodljivcem našega kmeta, naporum, da se odpuste starejši rezervisti, da se človeško ravna z vojaki in delavci. Toda, ne bojimo se nikogar. V trdni zavesti sodelovanja s Čehi sprejemamo ta boj in ga bomo zmagovito dobojevali. Končno je bil izvoljen odtsek 7 članov, ki bo pripravljao bojno in obrambno akcijo v parlamentu in domovni roki s Češkim svazom. V ta odtsek so bili izvoljeni poslanci: dr. Korošec, dr. Ravnihar, dr. Vukotič, dr. Benkovič, Tresič, Gostinčar in Demšar.

Kupna seja jugoslovanskega kluba s Češkim svazom. Ob 5. popoldne je se vršila skupna seja Jugoslovanskega kluba s Češkim svazom. V predstevstvu sta se menjala poslanca dr. Korošec in Stanjek. Razpredla se je živalna debata o političnem položaju. Poslanca dr. Benkovič in Tušar sta poročala o razdelitvi Češke v okrožja. Poslanec Tresič, Klofač, Bukvaj so govorili o jugoslovanskem vprašanju. Poslanca Cingrija in Franta sta poročala o navtični šoli v Trstu. Končno sta govorila poslanca dr. Ravnihar in Haberman o taktičnih vprašanjih in nazadnje je poslanec Soukup predložil proklamacijo na češki in jugoslovanski narod, ki je bila soglasno odobrena. Sklenjeno je bilo nadalje, da se bosta »Česky svaz« in »Jugoslovanski klub« kar najostreje in najodločneje borila proti vladi. V svrhu, da se pripravi obrambna akcija, je bil izvoljen skupen odtsek, v katerem so poslanci: Soukup, dr. Korošec, dr. Pogačnik, dr. Tresič, Stanjek, Zahradnik in Hruban.

Poljski klub je v svoji torkovi seji sklenil naslednje: Poljski klub, ki je po zadnjem govoru bivšega ministra zunanjih stvari, grofa Czernina, privraket zbran, izraža svoje najživejše ogorčenje, da grof Czernin klub krvavim žrtvam, ki so jih poljski polki doprinašali, branec mejo monarhije na vzhodu in zapadu, ni navedel Poljakov med branitelje celotnosti države. V vladarjevi izjavi, da bo napram Poljakom vodo isto politiko za to, da je delitev Galicije, ki bi bila naravnost zanikarne politike pokojnega cesarja, izključena. Nasproti poročilom o predpripravah za delitev dežele po vladi ugotovlja poljski klub, da bi taka stremljenja potvarjala slovesno vladarjevo objubo, in poziva predsedstvo, da v tem pogledu takoj zahteva od vlade kategorični in jasen odgovor. Poljski klub protestira proti vsaki vladni akciji, ki ima za namen tudi le začasno izločitev parlamenta, proti atentatu na ustavne pravice prebivalstva.

Interes za Jugoslovane. Te dni je izdal dunajski »Deutscher Klub« brošuro o jugoslovanskem vprašanju. Brošura pravi, da se to vprašanje mora rešiti tekomo vojne. Avstrijski Jugoslovani so za deklaracijo, dočim so drugi za ujedinitve Hrva-to in Srbov v okvirju dualizma pod ogrsko krono. To so frankovci in Stadlerovci. Vendar piše večina hrvatskega časopisja za deklaracijo in tudi v hrvatsko-srbski koaliciji obstoji struja zanj. — Nemcem ne bo koristilo, da jugoslovansko vprašanje samo zanikajo, marveč morajo zavzeti jasno stališče napram temu vprašanju, da se ne reši v smislu Slovencev, ker bi bili s tem Nemci odrezani od morja. Nič pa nimajo Nemci proti temu, ako se vsi Hrvati in Srbi združijo pod ogrsko krono. (Gospoda: Slovenci, Hrvati in Srbi pa imajo kaj proti temu). To bi sicer — pravi brošura — pomenilo: da se morajo Nemci odreči Bosni in Dalmaciji. Ali, ako Nemci niso mogli skozi 100 let pridobiti Dalmacijo, je ne pridobe več, ker vsak Dalmatince smatra Nemce za svoje nasprotnike. — To bi — govorniku vedno po brošuri — očlilo unioniste na Hrvaškem in spravilo k pameti tiste hrvatske stranke, ki so za priključenje Slovencev. Potem ne bi Nemcem trebalo več ozirati se na »pretrane« zahteve enega milijona in pol Slovencev, ker bi ti postali le randvolk (obroben narod), izročen popolnoma Nemcem na milost in nemilost. Zato naj Nemci stopijo v to svrhu v dotiko z Madjari in Hrvati. Tem bi se mogle pridružiti tudi pokrajine, ki jih monarhija morda odcepi od Srbije in Crnegora. — Ti Nemci so zares navjni! Hrvatska Država—ih apostrofira: »Ali misliljo, da smo mi tako neumni kakor so oni, in da jim bomo — verovali?! V velikem zabludu, pak — blebečajo. Gospoda velikodušna: ali samo stalna jugoslovanska država; ali — ne bo ponudjenja? D. L. Velikovo je podal v imenu jugoslovanske legije v inozemstvu provizorični vladni izjavo: Mi se ne borimo ne za veliko Srbijo, ne za veliko Hrvaško, ampak naš cilj je: jugoslovanska federacija. — Tudi madjarski listi razpravljajo v zadnji čas pridno o jugoslovanskem vprašanju in opozarjajo na nje »nevarnost.« »Hilap« je rekel nedavno n. pr.: »Jugoslovansko vprašanje obstoji in se ne more odstraniti ne s čarovanji, ne s cenjuro, ne s političnimi sodišči in mahinacijami. V Hrvaški so vse stranke, vse narod, nezadovoljne z današnjim stanjem. Nekateri mislijo, da se jugoslovansko gibanje da udešiti z bajoneti, ali na jonjetih se ne more — sedeti. Treba torej poizkusiti, da se problem reši odkrito in pošteno. Kako »pošteno« si misli madjarski list to rešitve, ovaia reški, da je Hrvaška podobna človeku, ki je padel v jarek. Dva bi mu hotela pomagati: Srb z ene, Slovenec z druge strani, ali vsak na svoj račun. Zato bi bila — meni »Pesti Hilap« — dolžnost Ogrske, da pomore bratu (U je: Madjari bratje Hrvati!) Bog čuvaj hrvaški narod pred takimi »prijatelji!«, da se reši nepokopanih pomagačev! (Seveda: Madjari so najpokopaneji »pomagačje

drugič in stopil v izvoščka, ki je čakal v bližini. Pod plaščem je imel otroka, in v njegovi postelji se je nahajalo petindesetst zlatnikov in rojstni list, ki ga je Marcijal spisal sam, da bi po njem pozneje spoznal svojega sina.

Kočija je očitno že natančno vedel, kaj mu je storiti. Po daljši vožnji je obstal. Marcijal je izstopil, šel par sto korakov daleč in obstal pred znamenit poslopjem — najdeniščino.

Potegnil je za zvonce. Odprla se je ona okrogla omara. Položil je otroka vanjo, hitro odšel, se vrnil k izvoščku in se takoj odpeljal.

XIII.

Gospod de Praelux.

Sedaj pa je tudi pač že čas, da povemo našim ljuboznim bralkam, kdo je pravzaprav človek, ki so ga poznale doslej pod imeni Marcijala de Praeluxa, Fabulieru in Regulusa.

Znano je s kaxo drznostjo so si razni zločinci znali pridobiti najslavnejša imena, in zato se ne bo čudil nihče, če povemo, da je ta človek ukra-del ime in stan pravega Marcijala de Praeluxa in sicer takole.

Jakob, verni služabnik Huberta de Praeluxa, odličnega plemiča v južni Franciji, se je isti dan poročil z Marineto, hišno gospodično Pavline de Blangy, ko je le-ta postala soproga z. de Praeluxa.

hrvatskega naroda!) V tem smislu predlaga madjarski list, naj se poizkuša priti do sporazuma med madjarskimi in hrvaškimi strankami! (Torej vendar: treba šele »poizkušati!« V tem je priznanje, da je »bratstvo« madjarsko temeljito otežilo sporazum. Vse skupaj — ona nemška brošura in to hmitenje Madjarov — pa dokazuje eno povsem jasno: da jim gre le za tisto proketo metodo »divvide et impera«. S takimi mamili na adresu Hrvatov bi hoteli nas sedaj v mislih in ciljih ujediniti troletni narod zopet — razklati, da bi nas potem mogli klati enega za drugim! Gorje Hrvatom, Slovanem, in Srbom, ako bi se dali prvi premamiti po teh mahinacijah!)

Na adresu gospoda Seidlerja je napisal »Agrarner Tagblatt« grenklih resnic, ki bi ga morale dovesti k zavesti, kako usodna pota ubira njegova politika za — državo, kako pritlikav je napram velikemu čaru in velikim dogodkom. Velika, neizmerno velika sta beda in gorje, ki so ju sedajni časi priniseli nad človeštvo. Veliki, prevlečki se problemi, ki nastajajo iz tega neizmernega trpljenja, ki zahtevajo svojo rešitve, pretresajo svet, zahtevajo odrešitev človeštva. Svet obsegajoče so misli, ki kličejo iz tega morja krvi. Nikdar več naj praznovrstvo in blaznost ne prineseta kaj takega nad svet. Nikdar več naj se ne pobijajo milijoni ljudi, da bi se lovili za mamila, ki nimajo niti skupnega s srečo človeka — da bi ena skupina ljudi gospodovala nad drugo. Človeška sreča je — svobodo življenje! To mora vzrasti iz morja krvi: za vsak narod, za vsak razred, za vsakega človeka! — In v tem velikem času prihaja gosp. Seidler in se lotuje enega izproženih problemov: narodnega vprašanja v Avstriji in ustavne revizije, ki je baje v zvezi z njim. Zagrebški list noče razpravljati o govoru g. Seidlerja na konferenci načelnikov — že zato ne, ker je zvršil z odgovorilje parlamenta... Od odgovitve do odgovitve! Malo interesanten predmet v velikem času. To bo interesiralo kdaj k večjemu kakega zgodovinarja, ki se bo mudil, da bi sestavil »parlamentaristično zgodovino Avstrije svetovno vojno«. Tudi noče govoriti o načrtih in namelih Seidlerja, da bi »rešil« narodno vprašanje Avstrije in »reviziral« ustavo. Le to hoče reči, da veliki problemi, porojeni v velikih časih, zahtevajo velikopokotne rešitve. Neprimerno je seveda to, da velikopokotne rešitve prihajajo le od velikih moči, na čemur tudi velika volja ni mogla nič izpremeniti. In če listamo po zgodovini, vidimo vrsto slavnih imen v velikih časih — Cromwell

